

VENDIM
Nr. 220, datë 7.4.2021

PËR PËRCAKTIMIN E PROCEDURAVE PËR HULUMTIMET
ARKEOLOGJIKE, TË KUSHTEVE TË POSAÇME TË LËSHIMIT TË LEJES,
DOKUMENTEVE SHOQËRUESE, SI DHE PROCEDURAVE PËR SHQYRTIMIN
OSE ANULIMIN E LEJES PËR KRYERJEN E HULUMTIMEVE ARKEOLOGJIKE

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 133, pika 6, e 139, pika 3, të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”, me propozimin e ministrit të Kulturës, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky vendim përcakton dhe shtrinë fushën e veprimit në:

- a) procedurat për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike;
- b) kushtet e posaçme të lëshimit të lejes, dokumentet shoqëruese, procedurat për shqyrtimin ose anulimin e lejes për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike.

2. Lejet për hulumtimet arkeologjike jepen nga Këshilli Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore Materiale (në vijim, KKTKM) për:

a) projektet në rastet e zhvillimeve transformuese në territore të njohura ose jo si zona me vlera arkeologjike, në tokë dhe nën ujë, sipas përcaktimit të nenit 134, të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;

b) projektet e rikonstruksionit të ndërtesave dhe ato të infrastrukturës në zonat arkeologjike A dhe B;

c) projektet kërkimore–shkencore në fushën e arkeologjisë.

3. Institucionet e specializuara që kryejnë veprimtari të kërkimit arkeologjik dhe subjektet e licencuara në fushën e arkeologjisë, të cilat do të kryejnë hulumtime arkeologjike në territore të njohura ose jo si zona me vlera arkeologjike, në rastet kur këto zona bien brenda territorit të zonave të mbrojtura mjedisore, respektojnë edhe kërkesat e legjislacionit në fuqi për zonat e mbrojtura.

4. Në këtë vendim termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

a) “Gërmim arkeologjik” ndërhyrja e plotë në nëntokën arkeologjike. Ai kryhet sipas mënyrës frontale të avancimit, zgjerimit të sipërfaqes së gërmimit të mëparshëm ose nëpërmjet parcelimit apo copëzimit të sipërfaqes arkeologjike, të diktuar prej hapave paralelë të ndërtimit. Gërmimi arkeologjik mund të jetë me natyrë parandaluese, shpëtimi ose shkencore për një detyrë të planifikuar kërkimore–shkencore;

b) “Monitorim arkeologjik” program vëzhgimi dhe hetimi i kryer gjatë zbatimit të një projekti zhvillimor, brenda një zone të caktuar apo siti, në tokë ose nën ujë, ku ekziston mundësia që depozitimet arkeologjike mund të prishen ose të shkatërrohen. Ky proces nënkupton praninë e specialistëve arkeologë gjatë zhvillimit të punimeve të projektit deri në përfundim të gërmimeve e rezulton me përgatitjen e një raporti dhe arkivimin e të dhënave;

c) “Sondazh arkeologjik” formë testimi dhe hulumtimi e nëntokës arkeologjike të një zone të caktuar mbi tokë ose nën ujë, me qëllim marrjen e informacionit arkeologjik për një zonë të caktuar. Sondazhi në vetvete është i kufizuar në përmasat e tij me qëllim mosdëmtimin e kontekstit arkeologjik të nëntokës ose nënujit, në rast të vijimit të gërmimit arkeologjik;

ç) “Vëzhgim arkeologjik” procesi i vlerësimit të potencialit arkeologjik në një territor të caktuar nëpërmjet vrojtimit sipërfaqësor.

II. PROCEDURAT E HULUMTIMEVE ARKEOLOGJIKE

A) PROCEDURA PËR KRYERJEN E VEPRIMTARISË SË HULUMTIMEVE ARKEOLOGJIKE

1. Hulumtimet arkeologjike kryhen në tokë e nën ujë dhe përfshijnë:
 - a) vëzhgim arkeologjik apo vlerësim të potencialit arkeologjik;
 - b) monitorim arkeologjik;
 - c) sondazh arkeologjik;
 - ç) gjermim arkeologjik;
 - d) kërkime shkencore të reja, në vazhdim ose të përfunduara.
2. Aktiviteti arkeologjik i njoftohet Institutit Kombëtar të Trashëgimisë Kulturore (në vijim, IKTK) të paktën 2 (dy) ditë pune përpara fillimit.
3. Në çdo rast, aktiviteti arkeologjik shoqërohet me raportin përkatës, sipas elementeve të përcaktuara në ndarjet “B”, “C”, “Ç”, “D” dhe “DH”, të këtij kreu.
4. Hulumtimi arkeologjik realizohet sipas përcaktimit në vendimin e KKTKM-së dhe në përputhje me llojin e lejes së dhënë.
5. Institucioni i specializuar që kryen veprimtari të kërkimit arkeologjik ose subjekti i licencuar në fushën e arkeologjisë, i pajisur me leje për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike nga KKTKM-ja, informon sekretarinë teknike të IKTK-së për ecurinë e hulumtimit arkeologjik, në përputhje me kushtet e përcaktuara në aktmarrëveshjen përkatëse.
6. Raporti përfundimtar i monitorimit arkeologjik, i sondazhit arkeologjik dhe i gjermimit arkeologjik dorëzohet pranë sekretarisë teknike të IKTK-së. Në rastin e sondazhit arkeologjik dhe të gjermimit arkeologjik, IKTK-ja prezanton konkluzionet paraprake apo përfundimtare në KKTKM.
7. Gjatë kryerjes së hulumtimeve arkeologjike, stafi i përfshirë nuk ndryshohet, me përjashtim të shkaqeve të përligjura, të cilat i raportohen menjëherë KKTKM-së.
8. Kur subjekti përfundon hulumtimin arkeologjik të përcaktuar në vendimin e KKTKM-së, njofton sekretarinë teknike të IKTK-së. Sekretaria teknike e kalon çështjen në KKTKM për veprime të mëtejshme.
9. Financimi i veprimtarisë së hulumtimeve arkeologjike parandaluese dhe të shpëtimit sigurohet drejtpërdrejt nga investitori në masën 100%. Këto veprimtari përfshijnë:
 - a) sondazhet arkeologjike;
 - b) gjermimin arkeologjik;
 - c) monitorimin arkeologjik;
 - ç) konservimin e gjetjeve arkeologjike;
 - d) administrimin arkeologjik;
 - dh) përpilimin e dokumentacionit të nxjerrë nga hulumtimi arkeologjik;
 - e) përgatitjen e raporteve paraprake dhe përfundimtare;
 - ë) botimin e rezultateve të hulumtimit arkeologjik.
10. Në çdo rast, subjektet e pajisura me leje për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike nga KKTKM-ja ngarkojnë në portalin unik të shërbimeve qeveritare *e-Albania* rezultatet e hulumtimeve arkeologjike, sipas fazave dhe afateve kohore të përcaktuara në vendimin e KKTKM-së.

B) VËZHGIM ARKEOLOGJIK APO VLERËSIM I POTENCIALIT ARKEOLOGJIK

1. Raporti i vëzhgimit arkeologjik përmban:
 - a) të dhëna për zonën e vëzhguar;
 - b) të dhëna për projektin;
 - c) hapësirën e vëzhguar;
 - ç) metodologjinë e ndjekur për vëzhgimin arkeologjik sipërfaqësor;
 - d) rezultatet e vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor;
 - dh) paraqitjen e përmbledhur të potencialit arkeologjik të zonës;
 - e) rekomandime.

2. Të dhënat për zonën e vëzhguar përfshijnë informacionin për pozicionin gjeografik dhe karakteristikat gjeomorfologjike të zonës së vëzhguar, si më poshtë vijon:

a) përshkrimin gjeografik, i cili përfshin një përmbledhje të shkurtër për të dhënat gjeografike dhe të karakteristikave gjeomorfologjike të zonës ku parashikohet të shtrihet projekti, si: topografia, gjeologjia burime natyrore, biodiversiteti;

b) materialet fotografike të realizuara gjatë kryerjes së proceseve arkeologjike në terren;

c) planvendosjen e zonës ku zhvillohet projekti, me koordinata gjeografike sipas Kornizës Referuese Gjeodezike Shqiptare (KRGJSH);

ç) njollën e projektit zhvillimor në formatin *.cad*, *.dmg*, *.arcmap*, *.mxd*.

3. Të dhënat për projektin përfshijnë elementet teknike të projektit zhvillimor, si më poshtë:

a) përshkrimi i projektit zhvillimor me të dhënat kryesore teknike të tij ose përshkrimi i projektit kërkimor-shkencor me të dhënat shkencore;

b) gjendja aktuale e territorit, ku të specifikohet nëse është ndërhyrë në të apo jo, për sa i takon projektin, shoqëruar edhe me foto nga terreni.

4. Gjatë kryerjes së vëzhgimit arkeologjik në terren, institucioni i specializuar që kryen veprimtari të kërkimit arkeologjik ose subjekti i licencuar në fushën e arkeologjisë përshkruan gjurmën ku shtrihet projekti, zonën përreth, si dhe çdo ndërhyrje tjetër në territor që do të kryhet në funksion të infrastrukturës ndihmëse për projektin përkatës. Veprimtaria në terren dokumentohet me foto, skica dhe skeda.

5. Hapësira e vëzhguar përfshin:

a) gjurmën ku shtrihet projekti;

b) territorin përreth;

c) infrastrukturën ndihmëse të projektit, në rastin e projekteve zhvillimore, ku futen: rrugët e aksesit, karrierat ose lidhja me sistemin elektroenergjetik në rastin e projekteve të HEC-ve;

ç) zonat në të cilat nuk u krye vëzhgimi arkeologjik bashkë me arsyet përkatëse.

6. Procesi shoqërohet me mbajtjen e skedave të vëzhgimit arkeologjik (*survey*), të cilat pasqyrohen dhe gjatë hartimit të raportit. Format origjinal, një kopje e këtyre skedave, si dhe formati elektronik (*file maker*) dorëzohen pranë IKTK-së.

7. Përshkrimi i hapësirës së vëzhguar shoqërohet me paraqitjen grafike të procesit të kryer, ku përfshihen:

a) zona e vëzhguar, e ndarë në trakte, pasqyruar në planvendosje me koordinatat përkatëse dhe e mbivendosur në hartë topografike ose ortofoto në formatin *.cad*, *.dmg*, *.arcmap*, *.mxd*;

b) foto nga traktet e vëzhguara;

c) arkeologët gjatë kryerjes së vëzhgimit.

8. Metodologjia e ndjekur për vëzhgimin arkeologjik sipërfaqësor tregon procesin e kryerjes së vëzhgimit arkeologjik dhe përzgjidhet nga drejtuesi i projektit bazuar në karakteristikat e sipërfaqes që do të vëzhgohet, numrin eurvejuesve në grupin e punës, detyrat e tyre dhe mjetet e punës që do të përdoren në terren.

9. Të dhënat për metodologjinë përfshijnë:

a) metodën e ndjekur për realizimin e vëzhgimit sipërfaqësor arkeologjik nga fillimi i procesit deri në përfundim të tij;

b) mjetet e punës të përdorura për dokumentimin e procesit;

c) grupin e punës të përfshirë në këtë proces dhe detyrat e tyre;

ç) paraqitjen teknike, ku futen:

i. foto ilustruese nga puna në terren dhe metodologjia e ndjekur nga arkeologët;

ii. pikat e marra me GPS në terren, të pasqyruara në hartë në formatin *.cad*, *.dmg*, *.arcmap*, *.mxd*.

10. Rezultati i vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor nxjerr përfundime, bazuar në interpretimin e gjetjeve e të konstatimeve të bëra në terren, dhe përfshin:

a) përfundimet e nxjerra nga realizimi i vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor:

i. interpretimi i gjetjeve;

ii. paraqitja e gjetjeve me foto;

b) në rastet kur në sipërfaqe nuk janë evidentuar gjetje arkeologjike, argumentimin e mungesës së tyre.

11. Paraqitja e potencialit arkeologjik të zonës përfshin:

- a) informacion të përmbledhur, të nxjerrë nga bibliografia e konsultuar për çdo rast;
- b) listën e pasurive kulturore të deklaruara;
- c) të dhëna për toponiminë e zonës.

12. Çdo raport përfshin rekomandimet për vijimësinë e procesit të shqyrtimit të projektit zhvillimor bazuar në rezultatet e nxjerra nga vëzhgimi arkeologjik sipërfaqësor.

13. Bazuar në rezultatet e vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor apo të vlerësimit të potencialit arkeologjik të zonës, subjekti i pajisur me leje për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike i propozon KKTKM-së:

a) kryerjen e sondazheve arkeologjike deri në 15 (pesëmbëdhjetë) % të sipërfaqes, aty ku gjatë vëzhgimit arkeologjik është lokalizuar prania e substancës arkeologjike, ose aty ku ka të dhëna arkivore të sigurta;

b) pikat ku do të kryhen këto sondazhe dhe dimensionet në gjerësi x gjatësi x thellësi;

c) kryerjen e gërmimit arkeologjik të shpëtimit, duke përcaktuar hapësirën ku do të kryhet ky gërmim;

ç) mbikëqyrjen arkeologjike për pika të veçanta të konsideruara me potencial apo intensitet të lartë gjetjesh arkeologjike;

b) mbikëqyrjen periodike arkeologjike gjatë zbatimit të punimeve.

14. Çdo raport përfshin bibliografinë e konsultuar, ku përfshihen titujt e materialeve shkencore të fushave të ndryshme, të cilat janë përdorur për studimin e zonës dhe të materialit arkeologjik.

15. Raporti i vëzhgimit arkeologjik shoqërohet me dokumentacionin e mëposhtëm:

a) fotot, të cilat, në të gjitha rastet kur përdoren gjatë raportit, shoqërohen me dicitura;

b) raportin e plotë dhe përmbledhës, prezantimi në *Power-Point* i raportit.

16. KKTKM-ja, pas shqyrtimit të raportit të vëzhgimeve arkeologjike sipërfaqësore dhe nënujore, vendos për kryerjen e monitorimit arkeologjik gjatë zbatimit të projekteve transformuese në territor. Rregullimi i marrëdhënieve juridike ndërmjet palëve, për monitorimin arkeologjik gjatë zbatimit të projektit, realizohet nëpërmjet lidhjes së aktmarrëveshjeve përkatëse ndërmjet palëve: IKTK–subjekt i licencuar–investitor.

C) MONITORIMI ARKEOLOGJIK

Raporti i monitorimit arkeologjik përmban:

a) paraqitjen e projektit, emërtimin, shkakun, llojin e ndërhyrjes dhe qëllimin e tij;

b) përshkrimin me të dhënat teknike të vendit ku zhvillohet projekti, të sipërfaqes dhe të thellësisë, i cili përmban:

i. koordinata në planvendosjen e përgjithshme të projektit, të segmentit të realizuar në periudhën 30-ditore për të cilën raportohet;

ii. foto të realizuara gjatë punës në terren;

iii. metodologjinë e ndjekur;

iv. gjetjet arkeologjike të evidentuara gjatë procesit të gërmimit, koordinatat në GPS të vendndodhjes, përshkrimin dhe rëndësinë e gjetjes, përmasat e përlllogaritura, rekomandime, si dhe masat e përkohshme mbrojtëse që janë marrë deri në mbajtjen e procesverbalit të përbashkët me mbikëqyrësin;

v. renditjen e të dhënave arkivore, vlerësimin e hartave të vjetra dhe të atyre të reja, foto ajrore, të dhëna për ndërhyrjet e mëparshme në sipërfaqen e gërmimit, informacione për ndryshimet natyrore të shekujve të kaluar për historinë e saj, botimet e ndryshme.

Ç) SONDAZHET ARKEOLOGJIKE

1. Sondazhet arkeologjike kryhen në rastet e projekteve kërkimore–shkencore ose të projekteve zhvillimore nga institucione të specializuara që kryejnë veprimtari të kërkimit arkeologjik dhe subjektet e licencuara në fushën e arkeologjisë.

2. Raporti i sondazheve arkeologjike përmban:

- a) paraqitjen e projektit, emërtimin, shkakun, llojin e ndërhyrjes dhe qëllimin e tij;
- b) përshkrimin me të dhënat teknike të vendit, ku do të kryhet operacioni ose sondazhi arkeologjik, të sipërfaqes dhe të thellësisë;
- c) situatën topografike, njoftimet për përmbajtjen e tokës dhe përdorimin aktual të sipërfaqes, ku do të kryhet operacioni ose sondazhi arkeologjik;
- ç) renditjen e të dhënave arkivore, vlerësimin e hartave të vjetra dhe të atyre të reja, foto ajrore, të dhëna për ndërhyrjet e mëparshme në sipërfaqen e gërmimit, informacione për ndryshimet natyrore të shekujve të kaluar për historinë e saj, botimet e ndryshme;
- d) përcaktimin e pritshmërisë shkencore;
- dh) paraqitjen e të dhënave për zonat sipërfaqësore dhe në thellësi, për të cilat ka informacion se janë dëmtuar, si p.sh.: ndërtimet e kohëve moderne, bodrumet e thella, ndërtime infrastrukturore si kanalizime.

D) GËRMIMI ARKEOLOGJIK

Gërmimi arkeologjik paraprihet nga koncepti i gërmimit arkeologjik, i cili përmban:

- a) paraqitjen e projektit, emërtimin, shkakun, llojin e ndërhyrjes dhe qëllimin e tij;
- b) përshkrimin me të dhënat teknike të vendit ku do të kryhet operacioni ose gërmimi arkeologjik, të sipërfaqes dhe të thellësisë;
- c) situatën topografike, njoftimet për përmbajtjen e tokës dhe përdorimin aktual të sipërfaqes, ku do të kryhet operacioni ose gërmimi arkeologjik;
- ç) renditjen e të dhënave arkivore, vlerësimin e hartave të vjetra dhe të atyre të reja, foto ajrore, të dhëna për ndërhyrjet e mëparshme në sipërfaqen e gërmimit, informacione për ndryshimet natyrore të shekujve të kaluar për historinë e saj, botimet e ndryshme, përcaktimin e pritshmërisë shkencore;
- dh) paraqitjen e të dhënave për zonat sipërfaqësore dhe në thellësi, për të cilat ka informacion se janë dëmtuar, si p.sh.: ndërtimet e kohëve moderne, bodrumet e thella, ndërtime infrastrukturore si kanalizime.

DH) PROJEKTET KËRKIMORE-SHKENCORE TË REJA, NË VAZHDIM OSE TË PËRFUNDUARA

1. Projektet kërkimore-shkencore të reja përmbajnë:

- a) kërkesën për miratim projekti kërkimor-shkencor, firmosur nga përfaqësuesi i institucionit të specializuar që kryen veprimtari të kërkimit arkeologjik, shoqëruar me dokumentacionin për çdo projekt të ri;
- b) marrëveshjen e bashkëpunimit me institucionet e huaja, ku pjesë e aneksit të saj të jetë akti me të cilin është përcaktuar përfaqësuesi i institucionit të huaj dhe i atij shqiptar, firmosur dhe vulosur nga organi që ka nxjerrë aktin, origjinale ose fotokopje e njësuar me origjinalin;
- c) planin e përgjithshëm me koordinatat gjeografike në një nga sistemet e mëposhtme të koordinatave:
 - i. *Albanian 1987, EPSG:4191*;
 - ii. *Albanian 1987/Gauss-Kruger zone 4, EPSG: 2462*;
 - iii. *WGS 84, EPSG: 4326*;
 - iv. *WGS 84/UTM zone 34N, EPSG: 32634*;
 - v. *KRRGJSH 2010 (ETRS89/Albania TM 2010), EPSG: 6870*.
- ç) koordinatat e zonës ku do të kryhet ndërhyrja ose procesi arkeologjik;
- d) përshkrimin me të dhënat teknike të vendit, ku do të kryhet operacioni, të sipërfaqes dhe të thellësisë;
- dh) renditjen e të dhënave arkivore, vlerësimin e hartave të vjetra dhe të atyre të reja, foto ajrore, të dhëna për ndërhyrjet e mëparshme në sipërfaqen e gërmimit, informacione;
- e) për ndryshimet natyrore të shekujve të kaluar për historinë e saj, botimet e ndryshme;
- ë) përcaktimin e pritshmërisë shkencore;
- f) informacionin për institucionin/institucionet financuese të projektit;

g) periudhën kohore kur do të realizohet projekti shkencor, për vitin kur aplikohet;
gj) në rastet kur parashikohet ndërhyrje në sit/nëntokë dhe evidentohen struktura, përcaktohen masat që do të merren për konservimin/restaurimin/translokimin e tyre. Gjithashtu, në çdo rast, përcaktohen masat për rehabilitimin e zonës;

h) përcaktimin e venddepozitimit të gjetjeve arkeologjike, shoqëruar nga lista e gjetjeve. Një kopje e listës së gjetjeve dorëzohet pranë IKTK-së dhe IKRTK-së.

i) prezantimin në *Power-Point* të projektit, ku të specifikohen qartë:

i. gjurma në plan;

ii. foto të zonës;

iii. ndërhyrjet e mëparshme në këtë zonë, nëse ka pasur;

iv. gjendja aktuale;

v. objektivat që synon projekti ose foto të objekteve që do të studiohen.

2. Projektet kërkimore-shkencore në vazhdim përmbajnë:

a) kërkesën për miratim projekti kërkimor-shkencor, firmosur nga përfaqësuesi i institucionit të specializuar që kryen veprimtari të kërkimit arkeologjik, shoqëruar me dokumentacionin për çdo projekt të ri;

b) marrëveshjen e bashkëpunimit me institucionet e huaja, ku pjesë e aneksit të saj të jetë akti me të cilin është përcaktuar përfaqësuesi i institucionit të huaj dhe i atij shqiptar, firmosur dhe vulosur nga organi që ka nxjerrë aktin, origjinale ose fotokopje e njësuar me origjinalin;

c) planin e përgjithshëm me koordinatat gjeografike në një nga sistemet e mëposhtme të koordinatave:

i. *Albanian 1987, EPSG:4191*;

ii. *Albanian 1987/Gauss-Kruger zone 4, EPSG: 2462*;

iii. *WGS 84, EPSG: 4326*;

iv. *WGS 84/UTM zone 34N, EPSG: 32634*;

v. *KRRGJSH 2010 (ETRS89/Albania TM 2010), EPSG: 6870*.

ç) koordinatat e zonës ku do të kryhet ndërhyrja ose procesi arkeologjik;

d) emërtimin e projektit, shkaku, llojin e ndërhyrjes dhe qëllimin e tij; emërtimi i projektit duhet të jetë i pandryshueshëm gjatë gjithë vazhdimësisë së tij;

dh) përshkrimin me të dhënat teknike të vendit, ku do të kryhet operacioni, të sipërfaqes dhe thellësisë;

e) përcaktimin e pritshmërisë shkencore;

ë) përcaktimin e venddepozitimit të gjetjeve arkeologjike, shoqëruar nga lista e gjetjeve. Një kopje e listës së gjetjeve dorëzohet pranë IKTK-së dhe IKRTK-së;

f) drejtuesin/bashkëdrejtuesit shkencorë të projektit, të cilët nuk ndryshohen përveçse për arsye objektive të përligjura, të cilat e bëjnë të pamundur ushtrimin e funksionit. Çdo ndryshim i burimeve njerëzore lidhur me projektin i raportohet menjëherë KKTKM-së;

g) informacionin për institucionin/institucionet financuese të projektit;

gj) periudhën kohore kur do të realizohet projekti shkencor, për vitin kur aplikohet;

h) relacionin e rezultateve të projektit kërkimor-shkencor për vitin paraardhës;

i) prezantimin në *Power-Point* të projektit, ku të specifikohen qartë:

i. gjurma në plan;

ii. foto të zonës;

iii. ndërhyrjet e mëparshme në këtë zonë, nëse ka pasur;

iv. gjendja aktuale;

v. objektivat që synon projekti ose foto të objekteve që do të studiohen.

3. Projektet kërkimore-shkencore të përfunduara përmbajnë:

a) raportin përfundimtar me rezultatet shkencore të firmosura nga drejtuesi/bashkëdrejtuesit shkencorë;

b) listat dhe katalogun e njësive arkeologjike;

c) hartat në ortofoto 2015/2007 apo topografike me shkallë 1:10000/1:25000, ku të jenë hedhur zonat e projektit kërkimor-shkencor të përfunduar, pjesë e raportit apo studimit arkeologjik të ngarkuar në bazën e të dhënave GIS për veprimtarinë arkeologjike në Republikën e Shqipërisë, printuar nga sistemi;

ç) prezantimin në *Power-Point* të projektit të përfunduar, ku të specifikohen qartë:

i. zonat objekt studimi në hartën ortofoto;

ii. foto të zonës;

iii. ndërhyrjet e mëparshme në këtë zonë, nëse ka pasur;

iv. gjendja aktuale;

v. objektivat e arritura të projektit ose foto të objekteve, për mbledhjen e KKTKM-së.

4. Plani i përgjithshëm, parashikuar në shkronjën “c”, të pikës 1, dhe në shkronjën c, të pikës 2, të ndarjes “DH”, të këtij kreu, dorëzohet në një nga formatet vektoriale në të cilin është përpunuar, si: *.dmg*, *.dxf*, *.shp*. Në rastin kur projekti është hartuar në programe GIS, bashkë me formatin *.shp* dorëzohen edhe skedarët e projekteve, emërtimi i projektit, shkaku, lloji i ndërhyrjes dhe qëllimi i tij. Emërtimi i projektit duhet të jetë i pandryshueshëm gjatë gjithë vazhdimësisë së tij.

5. Çdo projekt bashkë me dokumentacionin shoqërues duhet të jenë në gjuhën shqipe, origjinale ose të njësuara me origjinalin.

6. Dokumentacioni i përshkruar në ndarjen “DH”, të këtij kreu, ngarkohet në bazën e të dhënave GIS për veprimtarinë arkeologjike në Republikën e Shqipërisë.

III. KUSHTET E POSAÇME TË LËSHIMIT TË LEJES, DOKUMENTET SHOQËRUESE, PROCEDURAT PËR SHQYRTIMIN OSE ANULIMIN E LEJES PËR KRYERJEN E HULUMTIMEVE ARKEOLOGJIKE

A) KUSHTET E POSAÇME TË LËSHIMIT TË LEJES

Leja për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike u jepet subjekteve që plotësojnë kriteret e përcaktuara në nenet 140 e 158, të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”, si dhe kushtet e posaçme, si më poshtë vijon:

a) në rastet e kërkimeve shkencore, të reja ose në vazhdim, të disponojë miratimin e këshillit teknik, këshillit shkencor ose të bordit apo departamentit përgjegjës të institucionit të specializuar që kryen veprimtari të kërkimit arkeologjik;

b) në rastet kur hulumtimi arkeologjik kërkohet të kryhet nga dy ose më shumë subjekte dhe/ose në bashkëpunim me partner të huaj, të disponojnë marrëveshjen e bashkëpunimit;

c) në rastet e vëzhgimit arkeologjik, të disponojë një grup pune në terren, në të cilin përfshihen të paktën tre arkeologë, ku emrat dhe funksionet e tyre vendosen në raport;

ç) në rastet e monitorimit arkeologjik, të disponojë një grup pune, ku përfshihen:

i. drejtuesi teknik/projekti;

ii. arkeologë në përputhje me natyrën e projektit.

d) Në rastet e sondazhit dhe të gërmimit arkeologjik, të disponojë një grup pune, ku përfshihen:

i. drejtuesi projekti;

ii. arkeologë në përputhje me natyrën e projektit;

iii. staf për përpunimin e gjetjeve;

iv. specialist konservues;

v. specialist qeramike, monedhash, metalesh, objektesh qelqi;

vi. skicograf;

vii. ekspertë, të cilët do të bëjnë të mundur realizimin e plotë të një projekti nga fillimi deri në fazën e fundit të tij.

B) DOKUMENTE SHOQËRUESE PËR PAJISJEN ME LEJE PËR KRYERJEN E HULUMTIMEVE ARKEOLOGJIKE

Dokumentacioni për pajisjen me leje për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike përfshin:

a) kërkesën për pajisje me leje, sipas formularit bashkëlidhur këtij vendimi;

b) dokumentin për regjistrimin e subjektit juridik, të lëshuar nga organi ose institucioni shtetëror i ngarkuar me ligj;

c) numrin unik të identifikimit të subjektit (NUIS);

ç) emrin e administratorit të personit juridik ose të subjektit të personit fizik/tregtar, si dhe të drejtuesit teknik të subjektit të licencuar në fushën e arkeologjisë;

d) projektin e hulumtimit arkeologjik që do të kryejë.

C) PROCEDURA PËR SHQYRTIMIN OSE ANULIMIN E LEJES PËR HULUMTIME ARKEOLOGJIKE

1. Kërkesa për lëshimin e lejes dhe dokumentet shoqëruese të saj dërgohen nëpërmjet sistemit informatik të integruar për shërbimet e licencimit për veprimtari arkeologjike dhe veprimtari arkeologjike nënujore, me kodin VI.3, që funksionon pranë portalit unik të shërbimeve qeveritare *e-Albania*.

2. Kërkesa administrohet nga sporteli unik dhe sekretaria teknike e KKTKM-së, pranë IKTK-së.

3. Dokumentet për lëshimin e lejes, që ngarkohen në portalin unik të shërbimeve qeveritare *e-Albania*, duhet të jenë:

a) origjinale ose kopje të njësuara me origjinalin;

b) në gjuhën shqipe ose të përkthyer në gjuhën shqipe nga përkthyes zyrtarë dhe të njësuara me origjinalin nga noteri;

c) për rastet e dokumenteve të huaja, kopje të vërtetuara nga një autoritet publik i juridiksionit të huaj (zyrtar/noter), vërtetuar ekzistenca e tyre si zyrtarë apo noterë, nëpërmjet legalizimit apo apostilimit.

4. Kërkesa dhe dokumentacioni shoqërues, të paraqitura nga subjektet e interesuara për t'u pajisur me leje për hulumtime arkeologjike kalon për shqyrtim dhe vendimmarrje në KKTKM.

5. Procedura e administrimit të kërkesës dhe e shqyrtimit të saj deri në vendimmarrje me miratim ose jo të kërkesës realizohet sipas rregullave të funksionimit të KKTKM-së, brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga paraqitja e kërkesës.

6. Ndaj vendimit të KKTKM-së mund të ushtrohet ankimi në gjykatën kompetente për shqyrtimin e mosmarrëveshjeve administrative. Ankimi nuk pezullon zbatimin e aktit administrativ.

7. Sekretaria teknike bën shpërndarjen e lejeve të të interesuarve jo më vonë se 10 (dhjetë) ditë nga hyrja në fuqi e vendimit, nëpërmjet shërbimit postar, ose lejet tërhiqen nga përfaqësuesi ligjor apo nga persona të autorizuar me akt noterial për të kryer një veprim të tillë apo personat e autorizuar nga personi juridik. Kopja e autorizimit depozitohet në dosjen që arkivohet.

8. Për pajisjen me leje për kryerjen e sondazheve ose të gërmimeve arkeologjike, fillimisht miratohet në KKTKM koncepti i sondazheve ose i gërmimeve.

9. Në çdo rast, subjektet e pajisura me leje për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike ngarkojnë në portalin unik të shërbimeve qeveritare *e-Albania* rezultatet e hulumtimeve arkeologjike sipas fazave dhe afateve kohore të përcaktuara në vendimin e KKTKM-së.

10. Me përfundimin e hulumtimit arkeologjik, leja konsiderohet e ezauruar.

Ç) ANULIMI I LEJES

1. Leja për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike anulohet me vendim të KKTKM-së në rastet e parashikuara në nenet 141 dhe 158, të ligjit nr. 27/2018, "Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë".

2. Për çdo rast të konstatuar të mosplotësimit të kriterëve apo të shkeljes së detyrimeve të lejes, IKTK-ja harton një raport vlerësimi të fakteve dhe ia kalon për shqyrtim KKTKM-së.

3. KKTKM-ja urdhëron menjëherë subjektin e pajisur me leje për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike për ripërmblidhjen e kriterëve apo ndreqjen e shkeljeve të detyrimeve, brenda afatit 15-ditor, duke pezulluar lejen.

4. Në rast se brenda afatit të caktuar kriteret nuk përmbushen ose nuk bëhet ndreqja e detyrimeve të shkelura, bëhet anulimi i lejes.

D) REGJISTRIMI DHE PUBLIKIMI I LEJES

1. IKTK-ja, nëpërmjet sekretarisë teknike, mban e ruan sipas rregullave në fuqi:
 - a) protokoll për evidentimin e kërkesave të subjekteve për leje;
 - b) regjistrin kombëtar të lejeve për ndërhyrjet në pasuritë kulturore arkeologjike.
2. Leja e miratuar për veprimtarinë e hulumtimit arkeologjik, çdo vendim anulimi apo vendim tjetër lidhur me këto leje, duhet të publikohen në Regjistrin Kombëtar të Licencave, Autorizimeve dhe Lejeve.

1. Të gjitha subjektet, të cilat kanë paraqitur kërkesë për leje për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike dhe nuk janë shqyrtuar nga KKTKM-ja përpara hyrjes në fuqi të këtij vendimi, duhet të dorëzojnë dokumentacionin plotësues për të provuar plotësimin e kushteve sipas këtij vendimi, brenda 3 (tre) muajve nga miratimi i këtij vendimi.

3. IKTK-ja njofton Agjencinë Shtetërore të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) për çdo ndryshim që mund të ketë në të dhënat parësore të databazës shtetërore të regjistruar “Databaza gjeografike për regjistrimin e aktivitetit në terren të Drejtorisë së Shërbimeve Arkeologjike”.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

FORMULAR KËRKESE			
Kërkesë për pajisjen me leje për hulumtime arkeologjike/ vëzhgim arkeologjik/ sondazh arkeologjik/ gërmim arkeologjik/ monitorim arkeologjik			
Institucioni përgjegjës:		Instituti Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore	
1. APLIKUESI			
STATUSI I APLIKUESIT	INSTITUCION	PERSON FIZIK	PERSON JURIDIK
2. INFORMACION SPECIFIK (NË RASTIN KUR APLIKUESI ËSHTË PERSON FIZIK/PERSON JURIDIK)			
Emri i subjektit/institucionit:			
NIPT:			
Administratori:	Emri	Mbiemri	
ID administratori:			
Nr. tel/cel:			
E-mail:			
Adresa:			
3. INFORMACION SPECIFIK MBI DREJTUESIN TEKNIK (NË RASTIN KUR APLIKUESI ËSHTË PERSON JURIDIK)			
Drejtuksi teknik (DT):	Emri	Mbiemri	Tel

Nr. i licencës së DT:								
4. INFORMACION SPECIFIK MBI LLOJIN E LEJES SË KËRKUAR PËR HULUMTIM ARKEOLOGJIK								
Projekti e hulumtimit arkeologjik për të cilin kërkohet leja:	Vëzhgim arkeologjik sipërfaqësor/nënujor							
	Sondazhe arkeologjike nëntokësore/nënujore							
	Gërmime arkeologjike nëntokësore/nënujore							
	Monitorim arkeologjik nëntokësore/nënujore							
	Vendi i kryerjes së veprimtarisë për të cilin kërkohet leja përkatëse							
5. DOKUMENTACIONI I NGARKUAR								
1. Licenca personale, nëse është individ, ose licenca e shoqërisë								
2. Projektin/propozimin e hulumtimit arkeologjik që do të kryhet (*miratimin e këshillit teknik, këshillit shkencor, ose të bordit apo departamentit përgjegjës, në rastin e institucionit të specializuar që kryen veprimtari të kërkimit arkeologjik)								
6. BAZA LIGJORE E KËRKESËS								
1. Ligji nr. 27/2018, datë 17.5.2018, "Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë"								
2. Vendim nr. __, datë __.__.2021 i Këshillit të Ministrave, "Për përcaktimin e procedurave për hulumtimet arkeologjike, kushteve të posaçme të lëshimit të lejes, dokumenteve shoqëruese, si dhe procedurave për shqyrtimin ose anulimin e lejes për kryerjen e hulumtimeve arkeologjike"								
7. NJOFTIMI								
Marrja e informacionit:		Postë		E-mail		E-albania		Doraz i
E-mail (për njoftimin):								
Afati i njoftimit:	Jo më vonë se 10 ditë nga vendimi i KKTKM-së							